

Op voordracht van de Minister van Zelfstandigen en de Minister van Pensioenen,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Artikel 8 van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, hersteld bij het koninklijk besluit van 20 september 1984 en vervangen bij het koninklijk besluit van 29 juni 2014, wordt vervangen als volgt:

“Art. 8. Voor de toepassing van de artikelen 4, *8bis* en *8ter*, § 1, van het koninklijk besluit nr. 72, wanneer de langstlevende echtgenoot het genot van de overgangsuitkering verzoekt en inroept een kind of een kind met een handicap ten laste te hebben, is aan die voorwaarde voldaan als:

1° bij het overlijden een van de echtgenoten ten minste een kind opvoedt waarvoor hij kinderbijslag ontvangt; het bewijs wordt geleverd door een attest van de instelling die de bijslag uitbetaalt;

2° bij het overlijden een van de echtgenoten een kind ten laste had in de zin die door de pensioenregeling voor werknemers wordt vereist voor de toekenning van een overgangsuitkering tijdens een periode van 36 of 48 maanden;

3° bij het overlijden een van de echtgenoten een kind met een handicap, zoals bedoeld in artikel 135, eerste lid, 2°, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, ten laste had waarvoor hij kinderbijslag ontvangt op de wijze bedoeld in 1° of 2°.”

Art. 2. In artikel 107, § 3, B, eerste lid, van hetzelfde besluit, laatstelijk gewijzigd bij het koninklijk besluit van 18 januari 2015, worden de woorden “24 maanden” vervangen door de woorden “36 of 48 maanden”.

Art. 3. Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 oktober 2021.

Art. 4. De minister bevoegd voor zelfstandigen en de minister bevoegd voor pensioenen zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 12 juli 2022.

FILIP

Van Koningswege :

De Minister van Zelfstandigen,

D. CLARINVAL

De Minister van Pensioenen,

K. LAJIEUX

Nota

[1] Zie inzonderheid de artikelen 113 tot 115 van deze Programmaget. Over het voorontwerp dat geleid heeft tot deze Programmaget, heeft de afdeling Wetgeving van de Raad van State op 17 november 2021 advies 70.434/1-2-3-4-VR verstrekt (*Parl.St. Kamer* 2021-22, nr. 2349/1).

[2] Zie artikel 115 van de Programmaget van 27 december 2021.

Sur la proposition du Ministre des Indépendants et du Ministre des Pensions,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. L'article 8 de l'arrêté royal du 22 décembre 1967 portant règlement général relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants, rétabli par l'arrêté royal du 20 septembre 1984 et remplacé par l'arrêté royal du 29 juin 2014, est remplacé par ce qui suit :

« Art. 8. Pour l'application des articles 4, *8bis* et *8ter*, § 1er, de l'arrêté royal n° 72, lorsque le conjoint survivant demande le bénéfice d'une allocation de transition en invoquant la charge d'un enfant ou la charge d'un enfant en situation d'handicap, il est satisfait à cette condition si :

1° au décès un des conjoints élevait au moins un enfant pour lequel il percevait des allocations familiales; la preuve est faite par une attestation de l'organisme qui paie ces allocations;

2° au décès un des conjoints avait un enfant à charge au sens requis par le régime de pension des travailleurs salariés pour l'octroi, dans ce régime, de l'allocation de transition pendant 36 ou 48 mois;

3° au décès un des conjoints avait un enfant en situation de handicap à charge, tel que visé à l'article 135, alinéa 1er, 2°, du Code des impôts sur les revenus 1992, pour lequel il percevait des allocations familiales comme prévu au 1° ou 2°.»

Art. 2. Dans l'article 107, § 3, B, alinéa 1er, du même arrêté, modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 18 janvier 2015, les mots « 24 mois » sont remplacés par les mots « 36 ou 48 mois ».

Art. 3. Le présent arrêté produit ses effets le 1er octobre 2021.

Art. 4. Le ministre qui a les indépendants dans ses attributions et le ministre qui a les pensions dans ses attributions sont chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Bruxelles, le 12 juillet 2022.

PHILIPPE

Par le Roi :

Le Ministre des Indépendants,

D. CLARINVAL

Le Ministre des Pensions,

K. LAJIEUX

Note

[1] Voir notamment les articles 113 à 115 de la loi-programme. Le 17 novembre 2021, la section de législation du Conseil d'Etat a donné l'avis 70.434/1-2-3-4-VR sur l'avant-projet devenu cette loi-programme (*Doc. parl., Chambre*, 2021-2022, n° 2349/1).

[2] Voir l'article 115 de la loi-programme du 27 décembre 2021.

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
KANSELARIJ VAN DE EERSTE MINISTER

[C – 2022/32760]

14 JULI 2022. — Koninklijk besluit betreffende beperkende maatregelen inzake overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren

VERSLAG AAN DE KONING,

Sire,

Na de inval van Rusland in Oekraïne heeft de Europese Raad sancties genomen tegen Rusland. Deze sancties werden geformaliseerd in Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, die met name werd gewijzigd bij Verordening (EU) nr. 2022/576 van de Raad van 8 april 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie

SERVICE PUBLIC FEDERAL
CHANCELLERIE DU PREMIER MINISTRE

[C – 2022/32760]

14 JUILLET 2022. — Arrêté royal concernant des mesures restrictives en matière de marchés publics et de contrats de concession eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine

RAPPORT AU ROI,

Sire,

Suite à l'invasion de l'Ukraine par la Russie, le Conseil européen a pris des sanctions contre la Russie. Ces sanctions ont été formalisées dans le Règlement (UE) n° 833/2014 du Conseil du 31 juillet 2014 concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine qui a notamment été modifié par le Règlement (UE) n° 2022/576 du Conseil du 8 avril 2022 modifiant le règlement (UE) n° 833/2014 concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine et le

in Oekraïne destabiliseren en Verordening (EU) nr. 2022/879 van de Raad van 3 juni 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren.

Een van deze sancties heeft betrekking op overheidsopdrachten en concessieovereenkomst. Artikel 5 *duodecies* van de verordening bepaalt immers dat het verboden is om overheidsopdrachten of concessieovereenkomsten te gunnen aan ondernemers die een band met Rusland hebben of de uitvoering ervan voort te zetten. De aard van deze banden wordt beschreven in de verordening.

Wat het toepassingsgebied van de sanctie betreft, wordt erop gewezen dat artikel 5 *duodecies* van de voormelde verordening zeer ruim is. De bepaling is van toepassing op de overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten die uit de volgende richtlijnen voortvloeien: richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten, richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG en richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/14/EG. Maar de voormelde bepaling heeft ook betrekking op sommige opdrachten die van de toepassing van de voormelde richtlijnen uitgesloten worden, zoals bepaalde financiële diensten. De Europese Commissie in haar document getiteld "frequently asked questions on public procurement sanctions against Russia" waarnaar hieronder wordt verwezen de verschillende opdrachten opgelijst die uitgezonderd werden door de richtlijnen "overheidsopdrachten" maar die toch onder de Verordening vallen.

Er wordt aan herinnerd dat de betreffende sanctie alleen van toepassing is op de overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten die de drempel bepaald voor de Europese bekendmaking bereiken. De Europese Commissie heeft een aantal andere aspecten die verband houden met de interpretatie van de betreffende sanctie uitgeklaard in een document getiteld "frequently asked questions on public procurement sanctions against Russia". Dit document wordt regelmatig aangepast, en is beschikbaar op: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/international-relations/restrictive-measures-sanctions/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en#public-procurement

In vraag 28 van de voormelde FAQ wordt de vraag gesteld of een opdracht zou kunnen opgeschort worden in plaats van beëindigd (in de gevallen die niet onder een mogelijkheid tot afwijking vallen, waarbij geen afwijking wordt aangevraagd of waarbij deze niet wordt toegelaten). In het antwoord van de Europese Commissie wordt aangegeven dat de verordening 833/2014 de uitvoering van de opdracht verbiedt. Daarom kan een opdracht worden beëindigd, maar is ook een onvoorwaardelijke schorsing voor onbepaalde tijd van de uitvoering mogelijk, overeenkomstig de nationale wetgeving. Hieromtrent is het aangewezen te verduidelijken dat deze mogelijkheid voor de aanbesteder om te kiezen voor een schorsing voor onbepaalde tijd, naar Belgisch recht op heden niet in detail omkaderd wordt in wet- of regelgeving. Het betreft een techniek die als dusdanig echter niet verboden wordt. Zodoende kan de aanbesteder deze techniek aanwenden, maar in de meeste gevallen valt het gebruik van deze techniek af te raden. Doorgaans zal voor de verdere uitvoering van de opdracht immers de aanwijzing van een nieuwe opdrachtnemer nodig zijn gelet op, onder meer, de continuïteit van de openbare dienst. Wanneer de opdracht "herleeft" wanneer de beperkende maatregel een eind neemt, dreigt de aanbesteder zodoende met twee opdrachten met eenzelfde voorwerp geconfronteerd te worden. Bovendien is niet geweten hoe lang de beperkende maatregel zal geldig blijven. Daarenboven kan niet uitgesloten worden dat de beperkende maatregel gedurende een lange periode zal toegepast moeten worden. Indien een opdracht werd opgeschort maar deze schorsing moet worden beëindigd, omdat de beperkende maatregel komt te vervallen, kunnen de marktvoorwaarden in aanzienlijke mate gewijzigd zijn, gelet op inflatie en andere wijzigingen, hetgeen opnieuw aanleiding kan geven tot verwikkelingen in de uitvoering.

In bepaalde in de verordening omschreven gevallen kunnen de bevoegde autoriteiten toestemming verlenen om een overheidsopdracht te gunnen aan een ondernemer die een band met Rusland heeft of de uitvoering ervan voort te zetten.

Het onderhavige ontwerp heeft tot doel de autoriteit aan te wijzen die bevoegd is voor het toestaan van de gunning of de voortzetting van de uitvoering, alsook de procedure voor deze beslissing vast te stellen.

Règlement (UE) n° 2022/879 du Conseil du 3 juin 2022 modifiant le règlement (UE) n° 833/2014 concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine.

Une de ces sanctions concerne les marchés publics et les contrats de concession. En effet, l'article 5 *duodecies* du Règlement interdit d'attribuer tout marché public ou contrat de concession à des opérateurs économiques présentant un lien avec la Russie ou d'en poursuivre l'exécution. La nature de ces liens est décrite dans le Règlement.

Quant au champ d'application de la sanction, l'article 5 *duodecies* du Règlement précité est très large. Il vise les marchés publics et les contrats de concession qui découlent des directives 2014/23/UE du Parlement européen et du Conseil du 26 février 2014 sur l'attribution de contrats de concession, 2014/24/UE du Parlement européen et du Conseil du 26 février 2014 sur la passation des marchés publics et abrogeant la directive 2004/18/CE, 2014/25/UE du Parlement européen et du Conseil du 26 février 2014 relative à la passation de marchés par des entités opérant dans les secteurs de l'eau, de l'énergie, des transports et des services postaux et abrogeant la directive 2004/17/CE et 2009/81/CE du Parlement européen et du Conseil du 13 juillet 2009 relative à la coordination des procédures de passation de certains marchés de travaux, de fournitures et de services par des pouvoirs adjudicateurs ou entités adjudicatrices dans les domaines de la défense et de la sécurité, et modifiant les directives 2004/17/CE et 2004/18/CE. Mais il vise aussi certains marchés exclus des directives, comme certains marchés financiers. La Commission européenne a repris dans son document "frequently asked questions on public procurement sanctions against Russia" cité ci-après les différents marchés exclus par les directives « marchés publics » mais visés par le Règlement.

Il convient d'ajouter que la sanction en question ne s'applique qu'aux marchés publics et contrats de concession qui atteignent le seuil fixé pour la publicité européenne. La Commission européenne a précisé un certain nombre d'autres aspects relatifs à l'interprétation de la sanction en question dans un document intitulé "frequently asked questions on public procurement sanctions against Russia". Ce document est régulièrement mis à jour et est disponible à l'adresse suivante: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/international-relations/restrictive-measures-sanctions/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en#public-procurement

À la question 28 de la FAQ susmentionnée, il est demandé si un marché peut être suspendu au lieu d'être résilié (dans les cas qui ne sont pas couverts par une possibilité de dérogation, lorsqu'aucune dérogation n'est demandée ou lorsqu'elle n'est pas accordée). La réponse de la Commission européenne indique que le règlement 833/2014 interdit l'exécution du marché. Par conséquent, un marché peut être résilié, mais une suspension inconditionnelle de l'exécution pour une durée indéterminée est également possible, conformément au droit national. À cet égard, il convient de préciser que, en droit belge, cette possibilité pour l'adjudicateur d'opter pour une suspension d'une durée indéterminée n'est actuellement pas réglée en détail dans la législation ou la réglementation. Cependant, il s'agit d'une technique qui n'est pas interdite en tant que telle et l'adjudicateur peut donc utiliser cette technique. Dans la plupart des cas, cependant, il est déconseillé de l'utiliser. En effet, la poursuite de l'exécution du marché nécessitera généralement la nomination d'un nouvel adjudicataire, compte tenu, entre autres, de la continuité du service public. Si le marché "revit" à l'expiration de la mesure restrictive, l'adjudicateur risque d'être confronté à deux marchés ayant le même objet. En outre, on ne sait pas combien de temps la mesure restrictive restera valable. De plus, il ne peut être exclu que la mesure restrictive doit être appliquée pendant une longue période. Si un marché a été suspendu, mais que cette suspension doit prendre fin en raison de l'expiration de la mesure restrictive, les conditions du marché peuvent avoir considérablement changé en raison de l'inflation et d'autres changements, ce qui peut à nouveau donner lieu à des complications dans l'exécution.

Dans certains cas définis par le Règlement, les autorités compétentes peuvent autoriser l'attribution d'un marché public à un opérateur économique présentant un lien avec la Russie ou la poursuite de son exécution.

Le présent projet a pour objet de désigner l'autorité compétente pour autoriser l'attribution ou la poursuite de l'exécution, ainsi que de fixer la procédure encadrant cette décision.

In artikel 8 werd een mogelijkheid opgenomen voor de Eerste Minister om het toepassingsgebied van een toestemming uit te breiden tot alle aanbesteders. Wanneer de Eerste Minister op basis van de ontvangen verzoeken vaststelt dat bepaalde problemen betrekking hebben op een groot aantal aanbesteders, kan hij zodoende de toestemming op meer globale wijze verlenen, om ervoor te zorgen dat alle aanbesteders ervan kunnen genieten en om de administratieve lasten die gepaard gaan met talrijke verzoeken met hetzelfde voorwerp, te beperken. Dit mechanisme heeft slechts zin indien de voorwaarden en het voorwerp van de opdracht of de concessieovereenkomst, opdat een dergelijke uitbreiding zou kunnen tussenkomen, niet helemaal identiek hoeven te zijn. Zodoende gaat het om een mogelijkheid tot uitbreiding naar gelijkaardige overheidsopdrachten of concessieovereenkomsten, dit wil zeggen overheidsopdrachten of concessieovereenkomsten met een gelijkaardig voorwerp en met gelijkaardige voorwaarden. De procedure of het mechanisme waaronder de toestemming verleend kan worden wordt door artikel 5 *duodecies* van de verordening 833/2014 overigens niet geregeld, noch beperkt, zodat de voormelde verordening de mogelijkheid voor de lidstaten niet uitsluit om "gegroepeerde" toestemmingen te verlenen. Deze beslissingen moeten in het *Belgisch Staatsblad* worden bekend gemaakt, zodat iedereen er kennis van kan nemen.

In artikel 9 wordt aangegeven dat er voor de overheidsopdrachten die verband houden met aardgas, geen verzoek moet worden ingediend. De verdere uitvoering of de gunning wordt voor deze opdrachten op algemene wijze toegekend. Het spreekt voor zich dat voldaan moet worden aan de voorwaarden van artikel 5 *duodecies*, lid 2, e) van Verordening (EU) nr. 833/2014. Heel wat aankopers kopen gas aan. Het is voor hen bijna onmogelijk te weten of de sanctie specifiek van toepassing is op de opdracht die zij in dat kader hebben toegewezen. Het zal ook moeilijk zijn te weten of de sanctie van toepassing is op toekomstige contracten. De afhankelijkheid van België van Russisch gas is daarenboven zeer beperkt. Belgische en Europese handelaars in België kopen voor minder dan 6 procent aardgas afkomstig uit Rusland aan. Meer bepaald kan 2,1 procent van LNG-import met zekerheid gelinkt worden aan Rusland (zie pagina 33 van de Energy Key Data van februari 2022 van de FOD Economie, <https://economie.fgov.be/nl/publicaties/energy-key-data-februari-2022>). Er zijn geen gegevens beschikbaar per trader (en ook in de toekomst zullen geen gegevens beschikbaar zijn per trader). Wat de import van aardgas door middel van pijplijnen betreft kunnen daarenboven uit de aard der zaak (op heden en in toekomst) geen exacte cijfers worden verschaft, omdat Russisch gas ook deels vermeld zit in de doorvoer vanuit Nederland en Duitsland. Zodoende is het voor aanbesteders uiterst moeilijk om in detail na te gaan, voor elke periode en aan de hand van precieze data en dit zowel voor de lopende opdrachten in uitvoering als voor de nog te sluiten opdrachten, of hun contract inzake gasbevoorrading onderworpen zou kunnen zijn aan de maatregel vermeld in artikel 5 *duodecies* van de verordening 833/2014, in het licht van (onder meer) het criterium dat ook onderaannemers en leveranciers ervoor kunnen zorgen dat men onder de maatregel valt (of entiteiten wiens draagkracht wordt ingeroepen), waarmee de voormelde personen meer dan 10 procent van de waarde van de opdracht vertegenwoordigen. Nochtans hebben uitermate veel aanbesteders een opdracht inzake gasbevoorrading gesloten of zullen dergelijke opdracht sluiten. De procedure of het mechanisme waaronder de toestemming verleend kan worden wordt door artikel 5 *duodecies* van de verordening 833/2014 overigens niet geregeld, noch beperkt, zodat de voormelde verordening de mogelijkheid voor de lidstaten niet uitsluit om meer algemene toestemmingen te verlenen. Om deze redenen werd in een algemene toestemming voorzien voor overheidsopdrachten met betrekking tot de aankoop, de invoer of het vervoer van aardgas.

Het onderhavige ontwerp lijkt in hoofdorde verband te houden met de residuaire bevoegdheden die toebehoren aan de federale overheid. De betreffende afwijkingen op de betreffende economische sanctie in uitvoering van artikel 215.2 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie lijken niet gevat door een bevoegdheidsverdelende regel (tenzij als toepassing van de bepalingen rond residuaire bevoegdheden). Slechts in ondergeschikte orde wordt de bevoegdheid ingeroepen van de federale overheid om het algemeen kader te bepalen van regels inzake de plaatsing en uitvoering van overheidsopdrachten.

De mogelijkheid tot afwijking heeft geen betrekking op het normaal van toepassing zijnde administratief toezicht. De afwijking wordt alleen toegestaan na een aanhangig making door de aanbesteder zelf. Het ontwerp is niet bedoeld om controle uit te oefenen op nog te plaatsen of in uitvoering zijnde opdrachten.

Er is voorzien dat een verzoek tot afwijking door middel van een aangetekende zending moet verzonden worden naar de federale overheidsdienst Kanselarij van de Eerste Minister (ten attentie van de voorzitter van deze federale overheidsdienst, Hertogstraat 4, 1000 Brussel).

Dans l'article 8, la faculté est inscrite pour le Premier Ministre d'étendre la portée d'une autorisation à tous les adjudicateurs. Lorsqu'il constate, sur la base des demandes reçues, que certains problèmes concernent beaucoup d'adjudicateurs, il peut octroyer l'autorisation de manière plus globale, afin de s'assurer que tous les adjudicateurs puissent en bénéficier et afin de limiter les charges administratives de nombreuses demandes ayant le même objet. Ce mécanisme n'a de sens que si les conditions et l'objet du marché ne doivent pas absolument être identiques, pour qu'une telle extension soit possible. Il s'agit donc d'une possibilité d'extension aux marchés publics ou aux concessions similaires, c'est-à-dire aux marchés publics ou aux concessions ayant un objet similaire et soumis à des conditions similaires. L'article 5 *duodecies* du règlement 833/2014 ne réglemente ni ne limite la procédure ou le mécanisme selon lequel l'autorisation peut être accordée, de sorte que le règlement précité n'exclut pas la possibilité pour les États membres d'accorder des autorisations « groupées ». Ces décisions devront être publiées dans le *Moniteur belge* pour que tout le monde puisse en prendre connaissance.

L'article 9 précise que concernant les marchés publiés liés au gaz naturel, il ne faut pas introduire de demande. La poursuite ou l'attribution de tels marchés est autorisée de manière générale. Il va de soi que les conditions de l'article 5 *duodecies*, paragraphe 2, e) du Règlement (UE) n° 833/2014 soient réunies. De nombreux acheteurs achètent du gaz. Il leur est presque impossible de savoir si la sanction est spécifiquement applicable au marché qu'ils ont attribué dans ce cadre. Ce sera également difficilement possible de savoir si la sanction est applicable pour les marchés futurs. En outre, la dépendance de la Belgique vis-à-vis du gaz russe est très limitée. Les négociants belges et européens achètent moins de 6 pour cent de leur gaz naturel à la Russie. Plus précisément, 2,1 pour cent des importations de GNL, peuvent être liées avec certitude à la Russie (voir page 33 des Energy Key Data de février 2022 du SPF Economic, <https://economic.fgov.be/fr/publications/energy-key-data-fevrier-2022>). En outre, en ce qui concerne l'importation de gaz naturel par gazoduc, en raison de sa nature même (actuellement et pour le futur), aucun chiffre exact ne peut être fourni, étant donné que le gaz russe est également partiellement mélangé au gaz en provenance des Pays-Bas et de l'Allemagne. Il en résulte qu'il est extrêmement difficile pour les adjudicateurs de déterminer en détail, pour chaque période et sur la base de dates précises, tant pour les contrats en cours que pour les contrats à conclure, si leur contrat de fourniture de gaz pourrait être soumis à la mesure visée à l'article 5 *duodecies* de règlement 833/2014, compte tenu (entre autres) du critère selon lequel les sous-traitants et les fournisseurs (ou les entités dont la capacité est invoquée) peuvent également être concernés par la mesure, lorsque ces personnes représentent plus de 10 pour cent de la valeur du contrat. Néanmoins, un nombre extrêmement important d'adjudicateurs ont conclu ou vont conclure des contrats de fourniture de gaz. L'article 5 *duodecies* du règlement 833/2014 ne réglemente ni ne limite la procédure ou le mécanisme selon lequel l'autorisation peut être accordée, de sorte que le règlement précité n'exclut pas la possibilité pour les États membres d'accorder des autorisations plus générales. Pour ces raisons, une autorisation générale a été prévue pour les marchés publics relatifs à l'achat, l'importation ou le transport de gaz naturel.

Le présent projet semble être lié à titre principal aux compétences résiduelles qui reviennent à l'État fédéral. Les dérogations à la sanction économique en question en exécution de l'article 215.2 du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne semblent ne pas relever d'une règle répartitrice des compétences (sauf en application des dispositions sur les compétences résiduelles). Ce n'est qu'à titre subsidiaire qu'est invoquée la compétence de l'autorité fédérale de déterminer le cadre général des règles de passation et d'exécution des marchés publics.

La possibilité d'accorder une dérogation ne relève pas de la tutelle administrative ordinaire. La dérogation n'est accordée que suite à une saisine par l'adjudicateur lui-même. Le projet n'a pas pour objet d'effectuer un contrôle sur les marchés à attribuer ou en cours d'exécution.

Il est prévu qu'une demande de dérogation soit adressée par lettre recommandée au Service public fédéral Chancellerie du Premier Ministre (à l'attention de la Présidente de ce Service public fédéral, rue ducale 4, 1000 Bruxelles).

De in artikel 5, eerste lid, bedoelde termijn van dertig werkdagen is een termijn van goede orde.

Ik heb de eer te zijn,

Sire,
van Uwe Majesteit,
de zeer eerbiedige
en zeer getrouwe dienaar,
De Eerste Minister,
A. DE CROO

Raad van State, afdeling Wetgeving, advies 71.771/1 van 4 juli 2022 over een ontwerp van koninklijk besluit 'betreffende de beperkende maatregelen inzake overheidsopdrachten naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren'

Op 27 juni 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Eerste Minister verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'betreffende de beperkende maatregelen inzake overheidsopdrachten naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren'.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 30 juni 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix Van Damme, kamervoorzitter, Wouter Pas en Inge Vos, staatsraden, Michel Tison en Johan Put, assessoren, en Greet Verberckmoes, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Arne Carton, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Inge Vos, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 4 juli 2022.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling in de adviesaanvraag als volgt gemotiveerd:

« Considérant que le Règlement (UE) n° 833/2014 du Conseil du 31 juillet 2014 concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine interdit d'attribuer des marchés publics à des opérateurs économiques avant un lien avec la Russie ou d'en poursuivre l'exécution et que les contrats en cours doivent être résiliés avant le 10 octobre;

Considérant les Etats membres peuvent octroyer des dérogations dans certains cas déterminés par le Règlement n° 833/2014;

Considérant que, le cas échéant, il y a lieu d'octroyer ces dérogations avant le 10 octobre, de désigner une autorité compétente et de fixer une procédure formelle encadrant l'octroi de dérogations;

Considérant qu'il est nécessaire d'informer les adjudicateurs dans les meilleurs délais. »

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

Strekking en rechtsgrond van het ontwerp

3. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt tot uitvoering van artikel 5 *duodécies* van verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 'betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren'. (1) Het voormeld artikel 5 *duodécies* omvat een verbod tot het gunnen of voortzetten van de uitvoering van bepaalde overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten (lid 1) en een afwijkingmogelijkheid waarbij de bevoegde autoriteiten toestemming kunnen verlenen voor de gunning en voortzetting van de uitvoering van een aantal categorieën van overeenkomsten (lid 2).

Le délai de trente jours ouvrables prévu à l'article 5, alinéa 1er, est un délai d'ordre.

J'ai l'honneur d'être,

Sire,
de Votre Majesté,
le très respectueux
et très fidèle serviteur,
Le Premier Ministre,
A. DE CROO

Conseil d'État, section de législation, avis 71.771/1 du 4 juillet 2022 sur un projet d'arrêté royal 'concernant des mesures restrictives en matière de marchés publics eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine'

Le 27 juin 2022, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Premier Ministre à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal 'concernant des mesures restrictives en matière de marchés publics eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine'.

Le projet a été examiné par la première chambre le 30 juin 2022. La chambre était composée de Marnix Van Damme, président de chambre, Wouter Pas et Inge Vos, conseillers d'État, Michel Tison et Johan Put, assessours, et Greet Verberckmoes, greffier.

Le rapport a été présenté par Arne Carton, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Inge Vos, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 4 juillet 2022.

*

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée dans la demande d'avis comme suit :

« Considérant que le Règlement (UE) n° 833/2014 du Conseil du 31 juillet 2014 concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine interdit d'attribuer des marchés publics à des opérateurs économiques avant un lien avec la Russie ou d'en poursuivre l'exécution et que les contrats en cours doivent être résiliés avant le 10 octobre;

Considérant les Etats membres peuvent octroyer des dérogations dans certains cas déterminés par le Règlement n° 833/2014;

Considérant que, le cas échéant, il y a lieu d'octroyer ces dérogations avant le 10 octobre, de désigner une autorité compétente et de fixer une procédure formelle encadrant l'octroi de dérogations;

Considérant qu'il est nécessaire d'informer les adjudicateurs dans les meilleurs délais. »

*

2. Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

Portée et fondement juridique du projet

3. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de pourvoir à l'exécution de l'article 5 *duodécies* du règlement (UE) n° 833/2014 du Conseil du 31 juillet 2014 'concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine' (1). L'article 5 *duodécies* précité comporte une interdiction d'attribuer ou de poursuivre l'exécution de certains marchés publics ou contrats de concession (paragraphe 1) ainsi qu'une possibilité de dérogation permettant aux autorités compétentes d'autoriser l'attribution et la poursuite de l'exécution d'un certain nombre de catégories de contrats (paragraphe 2).

Het te nemen besluit wijst de Eerste Minister aan als bevoegde autoriteit in de zin van artikel 5 *duodecies*, lid 2, van verordening (EU) nr. 833/2014 (artikel 1 van het ontwerp), omvat een verplichting voor aanbesteders om verzoeken tot afwijking in de zin van artikel 5 *duodecies*, lid 2, van verordening (EU) nr. 833/2014 in beginsel aan de Eerste Minister te richten (artikel 2), bevat nadere regels inzake de wijze van verzending en inhoud van dergelijke verzoeken (artikel 3), stelt een termijnregeling vast (artikel 4), bepaalt dat de Eerste Minister het advies kan inwinnen van gewest- en/of gemeenschapsregeringen (artikel 5), bepaalt de beleidsvrijheid van de Eerste Minister bij het beoordelen van een verzoek tot afwijking (artikel 6), biedt de mogelijkheid aan de Eerste Minister om een toestemming voor de gunning of de voortzetting van de uitvoering van een overheidsopdracht of concessieovereenkomst uit te breiden naar alle aanbesteders (artikel 7) en staat op algemene wijze de gunning en voortzetting van de uitvoering toe van de in "artikel 5 *duodecies*.2, e)" – lees: artikel 5 *duodecies*, lid 2, e), – van verordening (EU) nr. 833/2014 bedoelde overheidsopdrachten met betrekking tot de aankoop, de invoer of het vervoer van aardgas (artikel 8).

Het te nemen besluit treedt in werking op de datum van bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* (artikel 9 van het ontwerp).

4. De ontworpen regeling vindt rechtsgrond in de bepalingen waarnaar wordt verwezen in het tweede tot vijfde lid van de aanhef van het ontwerp.

Vormvereisten

5. Artikel 171, tweede lid, van de wet van 17 juni 2016 'inzake overheidsopdrachten', artikel 65, tweede lid, van de wet van 17 juni 2016 'betreffende de concessieovereenkomsten' en artikel 46, § 1, tweede lid, van de wet van 13 augustus 2011 'inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied' vereisen dat de maatregelen die genomen zijn ter uitvoering van het eerste lid van die artikelen het voorwerp uitmaken van een verslag dat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers wordt voorgelegd.

De stellers van het ontwerp dienen erover te waken dat dit vormvereiste wordt nagelcfd.

6. Aangezien artikel 8 van het ontwerp reeds een algemene toestemming impliceert die overeenkomstig artikel 5 *duodecies*, lid 2, e), van verordening (EU) nr. 833/2014 wordt verleend, moeten overeenkomstig artikel 5 *duodecies*, lid 3, van verordening (EU) nr. 833/2014 de Europese Commissie en de andere lidstaten hiervan in kennis worden gesteld binnen twee weken na de verlening van de toestemming.

Er dient over gewaakt te worden dat, nadat het ontwerp is aangenomen door de Koning, aan het voormelde vormvoorschrift zal worden voldaan binnen de in artikel 5 *duodecies*, lid 3, vermelde termijn van twee weken.

Onderzoek van de tekst

Opschrift

7. Artikel 5 *duodecies* van verordening (EU) nr. 833/2014 betreft zowel overheidsopdrachten als concessieovereenkomsten. Met het oog op de overeenstemming met de bepalingen van de verordening en de herkenbaarheid van de regeling moeten in het opschrift de woorden "en concessieovereenkomsten" worden ingevoegd na het woord "overheidsopdrachten".

Artikel 2

8. Eveneens met het oog op de overeenstemming met de bepalingen van de verordening, schrijft men in artikel 2 van het ontwerp "voor het gunnen of voortzetten van de uitvoering van een overheidsopdracht of een concessieovereenkomst" in de plaats van "voor het gunnen of voortzetten van een overheidsopdracht".

9. Luidens artikel 2, tweede lid, van het ontwerp gaat het verzoek om toestemming uit van "de aanbesteder".

Om onzekerheid over het personeel toepassingsgebied van de ontworpen regeling uit te sluiten (2), verdient het aanbeveling om het begrip "aangebesteder" te omschrijven, hetgeen door de gemachtigde werd bijgetreden.

Artikel 5

10. Met het oog op de verenigbaarheid met het beginsel van de wederzijdse autonomie van de entiteiten binnen de federale staat (3) en de overeenstemming tussen de taalversies, moet in de Nederlandse tekst van artikel 5 van het ontwerp worden bepaald dat de Eerste Minister het advies van gewest- en gemeenschapsregeringen kan "vragen" (niet: inwinnen).

L'arrêté envisagé désigne le Premier Ministre comme l'autorité compétente au sens de l'article 5 *duodecies*, paragraphe 2, du règlement (UE) n° 833/2014 (article 1er du projet), comporte une obligation pour les adjudicateurs d'adresser des demandes de dérogation au sens de l'article 5 *duodecies*, paragraphe 2, du règlement (UE) n° 833/2014 en principe au Premier Ministre (article 2), comporte des modalités concernant le mode d'envoi et le contenu de telles demandes (article 3), fixe un régime de délais (article 4), dispose que le Premier Ministre peut demander l'avis de gouvernements régionaux et/ou communautaires (article 5), détermine la liberté d'action du Premier Ministre lors de l'appréciation d'une demande de dérogation (article 6), permet au Premier Ministre d'étendre une autorisation d'attribution ou de poursuite de l'exécution d'un marché public ou d'un contrat de concession à tous les adjudicateurs (article 7) et autorise d'une manière générale l'attribution et la poursuite de l'exécution des marchés publics relatifs à l'achat, à l'importation ou au transport de gaz naturel, visés à « l'article 5 *duodecies*.2, e) » – lire : l'article 5 *duodecies*, paragraphe 2, e), – du règlement (UE) n° 833/2014 (article 8).

L'arrêté envisagé entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge* (article 9 du projet).

4. Le régime en projet trouve un fondement juridique dans les dispositions visées aux deuxième à cinquième alinéas du préambule du projet.

Formalités

5. L'article 171, alinéa 2, de la loi du 17 juin 2016 'relative aux marchés publics', l'article 65, alinéa 2, de la loi du 17 juin 2016 'relative aux contrats de concession' et l'article 46, § 1er, alinéa 2, de la loi du 13 août 2011 'relative aux marchés publics et à certains marchés de travaux, de fournitures et de services dans les domaines de la défense et de la sécurité' imposent que les mesures prises en exécution de l'alinéa 1er de ces articles fassent l'objet d'un rapport soumis à la Chambre des représentants.

Les auteurs du projet veilleront au respect de cette formalité.

6. L'article 8 du projet impliquant déjà une autorisation générale, accordée conformément à l'article 5 *duodecies*, paragraphe 2, e), du règlement (UE) n° 833/2014, la Commission européenne et les autres États membres doivent, conformément à l'article 5 *duodecies*, paragraphe 3, du règlement (UE) n° 833/2014, en être informés dans les deux semaines suivant l'octroi de l'autorisation.

On veillera à ce qu'après l'adoption du projet par le Roi, la formalité précitée soit accomplie dans le délai de deux semaines, visé à l'article 5 *duodecies*, paragraphe 3.

Examen du texte

Intitulé

7. L'article 5 *duodecies* du règlement (UE) n° 833/2014 concerne tant les marchés publics que les contrats de concession. Dans un souci de conformité avec les dispositions du règlement et d'identification de la réglementation, il y a lieu d'insérer dans l'intitulé les mots « et de contrats de concession » après les mots « marchés publics ».

Article 2

8. Toujours dans un souci de conformité avec les dispositions du règlement, on écrira à l'article 2 du projet « pour l'attribution ou la poursuite de l'exécution d'un marché public ou d'un contrat de concession » plutôt que « pour l'attribution ou à la poursuite d'un marché public ».

9. Selon l'article 2, alinéa 2, du projet, la demande d'autorisation émane de « l'adjudicateur ».

Afin de dissiper toute incertitude quant au champ d'application personnel du dispositif en projet (2), il est recommandé de définir la notion d'« adjudicateur », ce dont a convenu le délégué.

Article 5

10. Dans un souci de compatibilité avec le principe d'autonomie réciproque des entités au sein de l'État fédéral (3) et de concordance entre les versions linguistiques, il y a lieu de prévoir dans le texte néerlandais de l'article 5 du projet que le Premier Ministre peut demander (« vragen » et non : « inwinnen ») l'avis des gouvernements régionaux et communautaires.

Artikelen 7 en 8

11. Artikel 7 van het ontwerp voorziet in de mogelijkheid voor de Eerste Minister om de draagwijdte van de toestemming om een overheidsopdracht of concessieovereenkomst te gunnen of de uitvoering te blijven voorzetten, uit te breiden naar alle aanbesteders.

Gevraagd of het gaat om een uitbreiding naar “gelijkaardige” overheidsopdrachten of concessies, dan wel of het voorwerp en de voorwaarden van de overheidsopdracht of concessie dezelfde dienen te zijn, antwoordde de gemachtigde:

“Het artikel 7 heeft slechts zin indien de voorwaarden en het voorwerp niet helemaal identiek moeten zijn, opdat een uitbreiding zou kunnen tussenkomen. Zodoende zou het gaan om een mogelijkheid tot uitbreiding naar ‘gelijkaardige’ opdrachten of concessies. Dit moet misschien duidelijker blijken in het dispositief.”

Het verdient aanbeveling om deze bedoeling op een meer expliciete wijze tot uitdrukking te brengen in de tekst van het ontwerp.

12. Artikel 7 van het ontwerp laat de Eerste Minister toe om een gegroepeerde toestemming te verlenen.

Artikel 8 van het ontwerp voorziet daarnaast ook in een algemene toestemming voor de gunning en de voortzetting van de uitvoering van overheidsopdrachten met betrekking tot de aankoop, de invoer of het vervoer van aardgas, waarbij de aanbesteders worden vrijgesteld om een aanvraag tot afwijking in te dienen. Aldus worden de gunning en de voortzetting van de uitvoering van bepaalde opdrachten van rechtswege toegestaan.

Bij beide bepalingen rijst de vraag of het verlenen van gegroepeerde toestemmingen spoort met artikel 5 *duodecies*, lid 2, van verordening (EU) nr. 833/2014.

Wat artikel 8 van het ontwerp betreft, rijst bovendien de vraag naar de overeenstemming met artikel 5 *duodecies*, lid 2, van verordening (EU) nr. 833/2014, in de mate dat het een “toestemming” van de “bevoegde autoriteiten” veronderstelt.

Hierover ondervraagd, antwoordde de gemachtigde:

“Meerdere lidstaten hebben op een vergadering van Europese EXPP werkgroep (in aanwezigheid van diensten van de Europese Commissie) aangegeven dat ze voor sommige aspecten noodgedwongen gebruik zouden maken van ‘autorisations groupées’. Indien het initiatief voor het bekomen van een toestemming voor alle hypothesen uitsluitend zou afhangen van de aanbesteder, dan dreigen een aantal onwenselijke gevolgen te ontstaan. Ofwel dreigen een aantal gevallen waarvoor een afwijking nodig is, niet toegekend te zullen worden, omdat de aanbesteder er in sommige hypothesen onkundig van kan zijn dat hij beter een verzoek om toestemming zou indienen, ofwel dreigen de bevoegde autoriteiten overstelpt te worden met dergelijke verzoeken (daar waar er misschien initieel zelfs geen enkel probleem is) en/of vragen of een dergelijk verzoek moet worden aangevraagd. De betreffende diensten van de Europese Commissie hebben deze aanpak niet afgekeurd in de voormelde vergaderingen. Er werd een schriftelijk verzoek tot opheldering verstuurd naar de diensten van de Europese Commissie omtrent de precieze mogelijkheden om op gegroepeerde wijze de betreffende toestemming te verlenen voor sommige hypothesen. Vooralsnog kon echter nog geen antwoord worden ontvangen vanwege de betreffende diensten van de Europese Commissie.

Een benadering waarbij, voor elke hypothese, een afwijking moet aangevraagd worden door de aanbesteder, lijkt in sommige gevallen onwerkbaar en komt zodoende wellicht niet overeen met de bedoeling van de Europese regelgever.”

Uit de stukken gevraagd bij de adviesaanvraag blijkt bovendien dat er met betrekking tot voormelde vragen reeds contacten zijn geweest met de diensten van de Europese Commissie, waarbij in een schrijven van 28 juni 2022, dat door de gemachtigde werd bezorgd, het volgende voorlopig en informeel standpunt werd meegedeeld door deze diensten:

“(…) From our point of view, the sanctions Regulation does not rule out the possibility of general authorisations. Art. 5k(2) of the sanctions Regulation gives the competent national authorities the power to provide authorisations and does not limit or regulate the authorisation procedure or mechanism. It is therefore up to the Member States and their respective competent bodies to determine the suitable way of authorisation in coherence with the respective Member States’ law. The same applies to ‘grouped’ authorisations, understood as authorisations granted for multiple cases at once. General or grouped authorizations could have the effect of releasing buyers from the need to analyse or check for the involvement of sanctioned individuals or entities and ask for authorisation in singular cases. (...)» (4)

Articles 7 et 8

11. L'article 7 du projet prévoit la possibilité pour le Premier Ministre d'étendre la portée de l'autorisation d'attribuer ou de poursuivre l'exécution d'un marché public ou d'une concession à tous les adjudicateurs.

À la question de savoir s'il s'agit d'une extension à des marchés publics ou des concessions « similaires » ou si l'objet et les conditions du marché public ou de la concession doivent être identiques, le délégué a répondu :

« Het artikel 7 heeft slechts zin indien de voorwaarden en het voorwerp niet helemaal identiek moeten zijn, opdat een uitbreiding zou kunnen tussenkomen. Zodoende zou het gaan om een mogelijkheid tot uitbreiding naar ‘gelijkaardige’ opdrachten of concessies. Dit moet misschien duidelijker blijken in het dispositief ».

Il est recommandé d'exprimer cette intention d'une manière plus explicite dans le texte du projet.

12. L'article 7 du projet autorise le Premier Ministre à accorder une autorisation groupée.

Par ailleurs, l'article 8 du projet prévoit également une autorisation générale pour l'attribution et la poursuite de l'exécution de marchés publics relatifs à l'achat, à l'importation ou au transport de gaz naturel, les adjudicateurs étant dispensés d'introduire une demande de dérogation. L'attribution et la poursuite de l'exécution de certains marchés sont ainsi autorisés de plein droit.

Pour les deux dispositions, la question se pose de savoir si l'octroi d'autorisations groupées se concilie avec l'article 5 *duodecies*, paragraphe 2, du règlement (UE) n° 833/2014.

En ce qui concerne l'article 8 du projet se pose en outre la question de la conformité avec l'article 5 *duodecies*, paragraphe 2, du règlement (UE) n° 833/2014, dans la mesure où il suppose une « autorisation » des « autorités compétentes ».

Interrogé à ce sujet, le délégué a donné la réponse suivante :

« Meerdere lidstaten hebben op een vergadering van Europese EXPP werkgroep (in aanwezigheid van diensten van de Europese Commissie) aangegeven dat ze voor sommige aspecten noodgedwongen gebruik zouden maken van ‘autorisations groupées’. Indien het initiatief voor het bekomen van een toestemming voor alle hypothesen uitsluitend zou afhangen van de aanbesteder, dan dreigen een aantal onwenselijke gevolgen te ontstaan. Ofwel dreigen een aantal gevallen waarvoor een afwijking nodig is, niet toegekend te zullen worden, omdat de aanbesteder er in sommige hypothesen onkundig van kan zijn dat hij beter een verzoek om toestemming zou indienen, ofwel dreigen de bevoegde autoriteiten overstelpt te worden met dergelijke verzoeken (daar waar er misschien initieel zelfs geen enkel probleem is) en/of vragen of een dergelijk verzoek moet worden aangevraagd. De betreffende diensten van de Europese Commissie hebben deze aanpak niet afgekeurd in de voormelde vergaderingen. Er werd een schriftelijk verzoek tot opheldering verstuurd naar de diensten van de Europese Commissie omtrent de precieze mogelijkheden om op gegroepeerde wijze de betreffende toestemming te verlenen voor sommige hypothesen. Vooralsnog kon echter nog geen antwoord worden ontvangen vanwege de betreffende diensten van de Europese Commissie.

Een benadering waarbij, voor elke hypothese, een afwijking moet aangevraagd worden door de aanbesteder, lijkt in sommige gevallen onwerkbaar en komt zodoende wellicht niet overeen met de bedoeling van de Europese regelgever ».

Il ressort en outre des pièces jointes à la demande d'avis qu'en ce qui concerne les questions mentionnées ci-dessus, des contacts ont déjà été pris avec les services de la Commission européenne, ces services ayant communiqué la position provisoire et informelle suivante dans une lettre du 28 juin 2022 fournie par le délégué :

« (...) From our point of view, the sanctions Regulation does not rule out the possibility of general authorisations. Art. 5k(2) of the sanctions Regulation gives the competent national authorities the power to provide authorisations and does not limit or regulate the authorisation procedure or mechanism. It is therefore up to the Member States and their respective competent bodies to determine the suitable way of authorisation in coherence with the respective Member States’ law. The same applies to ‘grouped’ authorisations, understood as authorisations granted for multiple cases at once. General or grouped authorizations could have the effect of releasing buyers from the need to analyse or check for the involvement of sanctioned individuals or entities and ask for authorisation in singular cases. (...)» (4).

De afdeling Wetgeving neemt akte van voormelde *prima facie* beoordeling door de diensten van de Europese Commissie, waarin er onder meer op wordt gewezen dat de procedure of het mechanisme waaronder de toestemming verleend kan worden door de verordening niet wordt geregeld, noch beperkt, doch dient op dit punt een voorbehoud te maken.

13. Ter verantwoording van de keuze om in artikel 8 van het ontwerp enkel te voorzien in een algemene vrijstelling voor de gunning en de voortzetting van de uitvoering van overheidsopdrachten met betrekking tot de aankoop, de invoer of het vervoer van aardgas (5) wordt in het verslag aan de Koning gewezen op de situatie van "[h]eel wat aankopers" van gas, waarvoor het "bijna onmogelijk" is te weten of de sanctie specifiek van toepassing kan zijn op de opdracht die zij in dat kader hebben toegewezen.

In dit verband om verdere toelichting verzocht, verklaarde de gemachtigde:

"Wat de aankoop van aardgas betreft is het voor aanbesteders bijvoorbeeld quasi onbegonnen werk om te weten of de sanctie van artikel 5 duodecies specifiek van toepassing zou kunnen zijn op de opdracht die zij in dat kader hebben toegewezen. De afhankelijkheid van België van Russisch gas is, zoals algemeen geweten, nochtans zeer beperkt, maar er zijn geen gegevens beschikbaar per trader. De AD Energie van de FOD Economie liet ons daarnaast weten dat Belgische en EU-traders in België voor minder dan 6% aardgas afkomstig uit Rusland aankopen.

Meer bepaald kan 2,1 % van LNG-import met zekerheid gelinkt worden aan Rusland (zie pagina 33 van de Energy Key Data van februari 2022 van de FOD Economie).

Wat de import van aardgas door middel van pijplijnen betreft kunnen uit de aard der zaak geen exacte cijfers worden verschaft, omdat Russisch gas ook deels vermengd zit in de doorvoer vanuit Nederland en Duitsland. De AD Energie van de FOD Economie heeft bevestigd dat de stromen op dit moment echter gekeerd zijn naar West-Oost richting, waarbij ons land maximaal uitvoert naar Duitsland omwille van gereduceerde leveringen via 'NSI'.

Zodoende is het voor aanbesteders uiterst moeilijk om in detail na te gaan, voor elke periode en aan de hand van precieze data, of hun contract inzake gasbevoorrading onderworpen zou kunnen zijn aan de maatregel vermeld in artikel 5 duodecies, in het licht van (onder meer) het criterium dat ook onderaannemers en leveranciers ervoor kunnen zorgen dat men onder de maatregel valt (of entiteiten wiens draagkracht wordt ingeroepen), wanneer de voormelde personen meer dan 10 % van de waarde van de opdracht vertegenwoordigen (zie artikel 5.1 duodecies).

De toepassing van artikel 8 werd beperkt tot gas en werd niet uitgebreid tot andere grondstoffen zoals olie, omdat we ervan uitgingen dat er alleen voor aankopen van gas uitermate veel aanbesteders dergelijke contracten hebben aangegaan en zich zodoende de vraag zouden kunnen stellen of hun contract onder het toepassingsgebied van de sancties betreft, met name in het licht van de voormelde drempel van 10 % en de moeilijkheden om één en ander concreet na te gaan. Daarnaast is de problematiek van de onmogelijkheid om, tenminste voor bepaalde aspecten, exacte data aan te leveren, specifiek voor aardgas.

Indien zich toch een probleem zou voordoen voor een andere grondstof kan desgevallend nog gebruik gemaakt worden van artikel 7. Op dit moment beschikken we echter niet over informatie dat zich ook voor een andere in artikel 5 duodecies, 2, e) vermelde grondstof, gelijkaardige problemen zouden kunnen voordoen als het hierboven geschetste probleem in verband met aardgas."

De Raad van State, afdeling Wetgeving, neemt akte van deze verantwoording, maar is bij gemis aan de vereiste kennis van de feitelijke gegevens waarop deze verantwoording steunt, niet in de mogelijkheid om de deugdelijkheid ervan in het licht van de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie te beoordelen.

Bovendien valt op te merken dat de toelichting in het verslag aan de Koning en de aangehaalde uitleg van de gemachtigde vooral betrekking lijken te hebben op de situatie van de lopende overeenkomsten voor aardgas. De adviesaanvrager zal in staat moeten zijn aan te tonen dat voormelde verantwoording ook geldt voor de toekomstige gunning van dergelijke opdrachten. (6)

De griffier,
Greet Verberckmoes

De voorzitter,
Marnix Van Damme

La section de législation prend acte de cette appréciation *prima facie* par les services de la Commission européenne, qui souligne notamment que la procédure ou le mécanisme permettant d'accorder l'autorisation n'est ni réglé ni limité par le règlement, mais elle se doit d'émettre une réserve sur ce point.

13. En guise de justification du choix de ne prévoir à l'article 8 du projet qu'une dispense générale pour l'attribution et la poursuite de l'exécution de marchés publics relatifs à l'achat, à l'importation et au transport de gaz naturel (5), le rapport au Roi attire l'attention sur la situation « [d]e nombreux acheteurs » de gaz pour lesquels il est « presque impossible » de savoir si la sanction peut être spécifiquement applicable au marché qu'ils ont attribué dans ce cadre.

Invité à fournir des précisions à ce sujet, le délégué a déclaré ce qui suit :

« Wat de aankoop van aardgas betreft is het voor aanbesteders bijvoorbeeld quasi onbegonnen werk om te weten of de sanctie van artikel 5 duodecies specifiek van toepassing zou kunnen zijn op de opdracht die zij in dat kader hebben toegewezen. De afhankelijkheid van België van Russisch gas is, zoals algemeen geweten, nochtans zeer beperkt, maar er zijn geen gegevens beschikbaar per trader. De AD Energie van de FOD Economie liet ons daarnaast weten dat Belgische en EU-traders in België voor minder dan 6% aardgas afkomstig uit Rusland aankopen.

Meer bepaald kan 2,1 % van LNG-import met zekerheid gelinkt worden aan Rusland (zie pagina 33 van de Energy Key Data van februari 2022 van de FOD Economie).

Wat de import van aardgas door middel van pijplijnen betreft kunnen uit de aard der zaak geen exacte cijfers worden verschaft, omdat Russisch gas ook deels vermengd zit in de doorvoer vanuit Nederland en Duitsland. De AD Energie van de FOD Economie heeft bevestigd dat de stromen op dit moment echter gekeerd zijn naar West-Oost richting, waarbij ons land maximaal uitvoert naar Duitsland omwille van gereduceerde leveringen via 'NSI'.

Zodoende is het voor aanbesteders uiterst moeilijk om in detail na te gaan, voor elke periode en aan de hand van precieze data, of hun contract inzake gasbevoorrading onderworpen zou kunnen zijn aan de maatregel vermeld in artikel 5 duodecies, in het licht van (onder meer) het criterium dat ook onderaannemers en leveranciers ervoor kunnen zorgen dat men onder de maatregel valt (of entiteiten wiens draagkracht wordt ingeroepen), wanneer de voormelde personen meer dan 10 % van de waarde van de opdracht vertegenwoordigen (zie artikel 5.1 duodecies).

De toepassing van artikel 8 werd beperkt tot gas en werd niet uitgebreid tot andere grondstoffen zoals olie, omdat we ervan uitgingen dat er alleen voor aankopen van gas uitermate veel aanbesteders dergelijke contracten hebben aangegaan en zich zodoende de vraag zouden kunnen stellen of hun contract onder het toepassingsgebied van de sancties betreft, met name in het licht van de voormelde drempel van 10 % en de moeilijkheden om één en ander concreet na te gaan. Daarnaast is de problematiek van de onmogelijkheid om, tenminste voor bepaalde aspecten, exacte data aan te leveren, specifiek voor aardgas.

Indien zich toch een probleem zou voordoen voor een andere grondstof kan desgevallend nog gebruik gemaakt worden van artikel 7. Op dit moment beschikken we echter niet over informatie dat zich ook voor een andere in artikel 5 duodecies, 2, e) vermelde grondstof, gelijkaardige problemen zouden kunnen voordoen als het hierboven geschetste probleem in verband met aardgas ».

Le Conseil d'État, section de législation, prend acte de cette justification, mais, ne disposant pas de la connaissance requise des éléments de faits sur lesquels repose cette justification, il se trouve dans l'impossibilité d'en apprécier l'adéquation au regard des principes constitutionnels d'égalité et de non-discrimination.

Il y a lieu d'observer en outre que le commentaire dans le rapport au Roi et les explications du délégué précitées paraissent surtout concerner la situation des contrats de gaz naturel en cours. Le demandeur d'avis devra être en mesure de démontrer que la justification précitée vaut également pour l'attribution future de ce type de marchés (6).

Le greffier,
Greet Verberckmoes

Le président,
Marnix Van Damme

Nota's

1 Dit artikel werd ingevoegd bij verordening (EU) 2022/576 van de Raad van 8 april 2022 'tot wijziging van Verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren' (PB L 111 van 8.4.2022, blz. 1-66).

2 Zo bevat de wet van 13 augustus 2011 bijvoorbeeld geen definitie van het begrip "aanbesteder".

3 Het beginsel van de wederzijdse autonomie van de verschillende entiteiten van de federale Staat houdt in dat een entiteit, ongeacht of het om een federale of een deeleliteit gaat, een andere entiteit niet mag verplichten om te worden betrokken bij de toepassing of de uitvoering van een regelgeving die eerstgenoemde entiteit eenzijdig uitgevaardigd heeft en staat er aan in de weg dat een van die overheden bij het samenstellen van de door haar opgerichte organen voorziet in de verplichte medewerking van vertegenwoordigers van een ander bevoegdheidsniveau (Zie o.m. adv.RvS 63.476/VR van 12 juli 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 25 november 2018 'houdende de oprichting van de Nationale Raad voor de Productiviteit', *Parl.St. Kamer 2017—18*, nr. 54-3279/001, opmerking 5).

4 De verwijzing naar artikel 5k(2) betreft een verwijzing naar artikel 5 *duodecies*, lid 2 (de nummering is anders in de Engelse taalversie van de verordening).

5 Artikel 5 *duodecies*, lid 2, e), van de verordening, verwijst niet alleen naar aardgas, maar ook naar "olie, met inbegrip van geraffineerde aardolieproducten, alsmede titaan, aluminium, koper, nikkel, palladium en ijzererts".

6 Dit geldt inzonderheid in het licht van de mogelijkheid voor aanbesteders om tijdens de gunningsprocedure bij kandidaten of inschrijvers inlichtingen in te winnen (met inbegrip van informatie over bijvoorbeeld onderaannemers of leveranciers). In dit verband kan bijvoorbeeld gewezen worden op het antwoord op vraag 11 van het document "Public Procurement - Frequently Asked Questions - as of 2 June 2022" van de Europese Commissie:

"(...) In order to ensure that there is no Russian involvement in the contract, the public buyer may request a statement by the contractor along the following lines:

I declare under honour that there is no Russian involvement in the contract of the company I represent exceeding the limits set in Article 5k of Council Regulation (EU) No 833/2014 of 31 July 2014 concerning restrictive measures in view of Russia's actions destabilising the situation in Ukraine, as amended by Council Regulation (EU) No 2022/578 of 8 April 2022. (...)" (Beschikbaar op de website van de Europese Commissie: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/faqs-sanctions-russia-public-procurement_en.pdf).

14 JULI 2022. — Koninklijk besluit betreffende de beperkende maatregelen inzake overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, gewijzigd bij Verordening (EU) nr. 2022/576 van de Raad van 8 april 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, artikel 5 *duodecies*;

Gelet op de Grondwet, artikel 37;

Gelet op de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, artikel 171, eerste lid;

Gelet op de wet van 17 juni 2016 betreffende de concessieovereenkomsten, artikel 65, eerste lid;

Gelet op de wet van 13 augustus 2011 inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied, artikel 46, § 1, eerste lid;

Gelet op het advies van de Commissie voor de overheidsopdrachten, gegeven op 14 juni 2022;

Gelet op het advies van de inspecteur van Financiën, gegeven op 16 juni 2022;

Gelet op de akkoordbevinding van de Staatssecretaris voor Begroting, gegeven op 19 juni 2022;

Notes

1 Cet article a été inséré par le règlement (UE) 2022/576 du Conseil du 8 avril 2022 'modifiant le règlement (UE) n° 833/2014 concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine' (JO L 111 du 8.4.2022, pp. 1-66).

2 Ainsi, la loi du 13 août 2011 ne contient par exemple pas de définition de la notion d'« adjudicateur ».

3 Le principe de l'autonomie réciproque des différentes entités de l'État fédéral implique qu'une entité, qu'elle soit fédérale ou fédérée, ne peut contraindre une autre entité à s'associer à l'application ou à l'exécution d'une réglementation que la première citée a édictée unilatéralement et s'oppose à ce que l'une de ces autorités prévoie, pour la composition des organes créés par elle, d'imposer la collaboration de représentants d'un autre niveau de pouvoir (voir notamment l'avis C.E. 63.476/VR du 12 juillet 2018 sur un avant-projet devenu la loi du 25 novembre 2018 'portant création du Conseil National de la Productivité', *Doc. parl.*, Chambre, 2017-18, n° 54—3279/001, observation 5).

4 La référence à l'article 5k(2) concerne une référence à l'article 5 *duodecies*, paragraphe 2 (la numérotation n'est pas la même dans la version anglaise du règlement).

5 L'article 5 *duodecies*, paragraphe 2, e), du règlement vise non seulement le gaz naturel mais aussi le « pétrole, y compris [les] produits pétroliers raffinés, ainsi que [l]e titane, [l]'aluminium, [l]e cuivre, [l]e nickel, [l]e palladium et [l]e minerai de fer ».

6 Il en va plus particulièrement ainsi au regard de la possibilité pour les adjudicateurs de recueillir des informations auprès de candidats et de soumissionnaires pendant la procédure d'attribution (y compris des informations relatives, par exemple, à des sous-traitants ou des fournisseurs). Sur ce point, on peut par exemple attirer l'attention sur la réponse donnée à la question 11 du document « Public Procurement - Frequently Asked Questions - as of 2 June 2022 » de la Commission européenne :

« (...) In order to ensure that there is no Russian involvement in the contract, the public buyer may request a statement by the contractor along the following lines :

I declare under honour that there is no Russian involvement in the contract of the company I represent exceeding the limits set in Article 5k of Council Regulation (EU) No 833/2014 of 31 July 2014 concerning restrictive measures in view of Russia's actions destabilising the situation in Ukraine, as amended by Council Regulation (EU) No 2022/578 of 8 April 2022. (...) » (Disponible sur le site internet de la Commission européenne : https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/faqs-sanctions-russia-public-procurement_en.pdf).

14 JUILLET 2022. — Arrêté royal concernant des mesures restrictives en matière de marchés publics et de contrats de concession eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine

PHILIPPE, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Vu le Règlement (UE) n° 833/2014 du Conseil du 31 juillet 2014 concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine, modifié par le Règlement (UE) 2022/576 du Conseil du 8 avril 2022 modifiant le règlement (UE) n° 833/2014 concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine, l'article 5 *duodecies* ;

Vu la Constitution, l'article 37 ;

Vu la loi du 17 juin 2016 relative aux marchés publics, l'article 171, alinéa 1er ;

Vu la loi du 17 juin 2016 relative aux contrats de concession, l'article 65, alinéa 1er ;

Vu la loi du 13 août 2011 relative aux marchés publics et à certains marchés de travaux, de fournitures et de services dans les domaines de la défense et de la sécurité, l'article 46, § 1er, alinéa 1er ;

Vu l'avis de la Commission des marchés publics, donné le 14 juin 2022 ;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le 16 juin 2022 ;

Vu l'accord de la Secrétaire d'État au Budget, donné le 19 juin 2022 ;

Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd als volgt :

Overwegende dat Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, bepaalt dat het verboden is om overheidsopdrachten te gunnen aan ondernemers die een band met Rusland hebben of de uitvoering ervan voort te zetten en dat lopende overeenkomsten vóór 10 oktober moeten worden beëindigd;

Overwegende dat de lidstaten in sommige door de Verordening bepaalde gevallen afwijkingen kunnen toestaan;

Overwegende dat deze afwijkingen in voorkomend geval vóór 10 oktober moeten worden toegestaan en dat moet worden overgegaan tot het aanwijzen van een bevoegde autoriteit en het vaststellen van een formele procedure voor deze afwijkingen;

Overwegende dat het noodzakelijk is de aanbesteders hiervan zo spoedig mogelijk in kennis te stellen;

Gelet op het advies 71.771/1 van de Raad van State, gegeven op 4 juli 2022, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 3^e, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op de voordracht van de Eerste Minister, en op het advies van de in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Voor de toepassing van dit koninklijk besluit, wordt onder "aanbestedende overheid" verstaan, de aanbestede in de zin van artikel 2, 5^e, van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, de aanbestede in de zin van artikel 2, 5^e, van de wet van 17 juni 2016 betreffende de concessieovereenkomsten en de aanbestedende overheid, het overheidsbedrijf en de aanbestedende entiteit in de zin van, respectievelijk, artikel 2, 1^e, 2^e en 3^e van de wet van 13 augustus 2011 inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied.

Art. 2. De bevoegde autoriteit bedoeld in lid 2 van artikel 5*duodecies* van Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, is de Eerste Minister.

Art. 3. Behalve voor de in artikel 9 bedoelde opdrachten en onverminderd artikel 8, wordt elk verzoek om toestemming voor het gunnen of voortzetten van de uitvoering van een overheidsopdracht of een concessieovereenkomst bedoeld in artikel 5*duodecies* van Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, gericht aan de Federale Overheidsdienst Kanselarij van de Eerste Minister.

Het in het eerste lid bedoelde verzoek is afkomstig van de aanbestede.

Art. 4. § 1. De aanvraag wordt verstuurd door middel van een aangetekende zending.

§ 2. Het verzoek vermeldt het voorwerp van de betrokken opdracht en de redenen waarom het gunnen of voortzetten van de uitvoering van de overheidsopdracht of de concessieovereenkomst moet worden toegestaan. De opdracht- of concessiedocumenten moeten worden bijgevoegd.

Het verzoek bevat ook alle informatie om de inschrijver of de opdrachtnemer van de overheidsopdracht of de concessieovereenkomst te identificeren, alsook alle informatie die nodig is om te kunnen nagaan of de kandidaat of inschrijver onder de in artikel 5*duodecies*, lid 1, van Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren bedoelde sancties valt.

Art. 5. De Eerste Minister neemt een beslissing binnen dertig werkdagen na ontvangst van het verzoek.

Voor overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten die vóór 9 april 2022 zijn gesloten, neemt de Eerste Minister een beslissing vóór 10 oktober 2022, op voorwaarde dat het verzoek om afwijking vóór 6 september 2022 is ingediend.

Art. 6. De Eerste Minister kan het advies vragen van een of meerdere gewest- en/of gemeenschapsregeringen.

Art. 7. De Eerste Minister wijst het verzoek om afwijking af wanneer het niet valt onder een van de gevallen bedoeld in lid 2 van artikel 5*duodecies* van Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren.

Vu l'urgence motivée comme suit :

Considérant que le Règlement (UE) n° 833/2014 du Conseil du 31 juillet 2014 concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine interdit d'attribuer des marchés publics à des opérateurs économiques ayant un lien avec la Russie ou d'en poursuivre l'exécution et que les contrats en cours doivent être résiliés avant le 10 octobre ;

Considérant les Etats membres peuvent octroyer des dérogations dans certains cas déterminés par le Règlement n° 833/2014;

Considérant que, le cas échéant, il y a lieu d'octroyer ces dérogations avant le 10 octobre, de désigner une autorité compétente et de fixer une procédure formelle encadrant l'octroi de dérogations ;

Considérant qu'il est nécessaire d'informer les adjudicateurs dans les meilleurs délais ;

Vu l'avis 71.771/1 du Conseil d'Etat, donné le 4 juillet 2022, en application de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3e, des lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973 ;

Sur la proposition du Premier Ministre, et de l'avis des Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. Pour l'application du présent arrêté royal, l'on entend par « adjudicateur », l'adjudicateur au sens de l'article 2, 5e, de la loi du 17 juin 2016 relative aux marchés publics, l'adjudicateur au sens de l'article 2, 5e, de la loi du 17 juin 2016 relative aux contrats de concession et le pouvoir adjudicateur, l'entreprise publique et l'entité adjudicatrice, respectivement, au sens de l'article 2, 1e, 2e et 3e de la loi du 13 août 2011 relative aux marchés publics et à certains marchés de travaux, de fournitures et de services dans les domaines de la défense et de la sécurité.

Art. 2. L'autorité compétente visée au paragraphe 2 de l'article 5*duodecies* du Règlement (UE) n° 833/2014 du Conseil du 31 juillet 2014 concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine, est le Premier Ministre.

Art. 3. Sauf pour les marchés visés à l'article 9 et sans préjudice de l'article 8, toute demande d'autorisation pour l'attribution ou à la poursuite de l'exécution d'un marché public ou d'un contrat de concession visé à l'article 5*duodecies* du Règlement (UE) n° 833/2014 du Conseil du 31 juillet 2014 concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine est adressée au Service public fédéral Chancellerie du Premier Ministre.

La demande visée à l'alinéa 1er provient de l'adjudicateur.

Art. 4. § 1er. La demande est envoyée par envoi recommandé.

§ 2. La demande doit mentionner l'objet du marché concerné et les motifs pour lesquels l'attribution ou la poursuite de l'exécution du marché public ou du contrat de concession devrait être accordée. Les documents du marché ou de concession doivent être joints.

La demande doit également comprendre toute information relative au soumissionnaire ou à l'adjudicataire du marché public ou du contrat de concession, ainsi que toutes les informations qui permettent de vérifier si le candidat ou le soumissionnaire fait l'objet des sanctions visées à l'article 5*duodecies*, paragraphe 1er, du Règlement (UE) n° 833/2014 du Conseil du 31 juillet 2014 concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine.

Art. 5. Le Premier Ministre statue dans les trente jours ouvrables de la réception de la demande.

Pour les marchés publics et contrats de concession conclus avant le 9 avril 2022, le Premier Ministre statue avant le 10 octobre 2022 pour autant que la demande de dérogation ait été introduite avant le 6 septembre 2022.

Art. 6. Le Premier Ministre peut demander l'avis d'un ou de plusieurs Gouvernements régionaux et/ou Communautaires.

Art. 7. Le Premier Ministre rejette la demande de dérogation lorsqu'elle ne relève pas d'un des cas visés au paragraphe 2 de l'article 5*duodecies* du Règlement (UE) n° 833/2014 du Conseil du 31 juillet 2014 concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine.

De Eerste Minister wijst het verzoek af, ook al valt het onder een van de gevallen bedoeld in lid 2 van artikel 5 *duodecies* van Verordening (EU) nr. 833/2014, indien hij van oordeel is dat het belang van de aanvrager om de afwijking te verkrijgen, met name met betrekking tot de continuïteit van de openbare dienst, niet opweegt tegen de noodzaak om de doeltreffendheid te waarborgen van de beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren.

Art. 8. De Eerste Minister kan de draagwijdte van de toestemming om een of meerdere overheidsopdrachten of concessieovereenkomsten te gunnen of de uitvoering te blijven voortzetten uitbreiden naar alle aanbesteders, voor zover het overheidsopdrachten of concessieovereenkomsten betreft met een gelijkaardig voorwerp en met gelijkaardige voorwaarden. Een dergelijke toestemming wordt in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

Art. 9. Voor de in artikel 5 *duodecies*, 2, e) van Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren bedoelde overheidsopdrachten met betrekking tot de aankoop, de invoer of het vervoer van aardgas, wordt de gunning en de voortzetting van de uitvoering van de overeenkomsten toegestaan, voor zover aan de voorwaarden van het voormelde artikel 5 *duodecies*, lid 2, e) voldaan is. Zodoende moet voor deze opdrachten geen enkel verzoek ingediend worden.

Art. 10. Het onderhavige koninklijk besluit treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

Gegeven te Brussel, 14 juli 2022.

FILIP

Van Koningswege :
De Eerste Minister,
A. DE CROO

Le Premier Ministre rejette la demande, même lorsqu'elle relève d'un des cas visés au paragraphe 2 de l'article 5 *duodecies* du Règlement (UE) n° 833/2014, s'il constate que l'intérêt du demandeur d'obtenir la dérogation, notamment par rapport à la continuité du service public, ne l'emporte pas sur la nécessité de préserver l'efficacité des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine.

Art. 8. Le Premier Ministre peut étendre la portée de l'autorisation d'attribuer ou de poursuivre un ou plusieurs marchés publics ou contrats de concession à tous les adjudicateurs, pour autant qu'il s'agisse de marchés publics ou de contrats de concession ayant un objet et des conditions similaires. Une telle autorisation est publiée au *Moniteur belge*.

Art. 9. Pour les marchés publics relatifs à l'achat, à l'importation ou au transport de gaz naturel visés à l'article 5 *duodecies*, 2, e) du Règlement (UE) n° 833/2014 du Conseil du 31 juillet 2014 concernant des mesures restrictives eu égard aux actions de la Russie déstabilisant la situation en Ukraine, l'attribution ou la poursuite d'un tel marché public est autorisée, pour autant que les conditions de l'article 5 *duodecies*, paragraphe 2, e) précité soient réunies. Aucune demande ne doit dès lors être introduite pour ces marchés.

Art. 10. Le présent arrêté royal entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 14 juillet 2022.

PHILIPPE

Par le Roi :
Le Premier Ministre,
A DE CROO

FEDERALE OVERHEIDSDIENST BINNENLANDSE ZAKEN

[C – 2022/15330]

3 JULI 2022. — Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 november 2011 houdende veiligheidsvoorschriften voor kerninstallaties

Verslag aan de Koning

Sire,

Ik heb de eer ter ondertekening van Uwe Majesteit een koninklijk besluit voor te leggen ter aanvulling van het koninklijk besluit van 30 november 2011 houdende veiligheidsvoorschriften voor kerninstallaties, waarbij bepaalde termijnen voor de verlenging van de uitbating van bepaalde kernreactoren voor de elektriciteitsproductie worden aangepast.

1. Inleiding

Het plan B van de regering om de energievoorraadszekerheid te waarborgen, voorziet in de aanpassing van de wettelijke planning van de kernuitstap voor een capaciteit van maximaal 2 GW, wat neerkomt op de verlenging van de uitbating van de kernreactoren van Doel 4 en Tihange 3 tot na 2025. Om de uitvoering ervan mogelijk te maken, stelt de regering voor het koninklijk besluit van 30 november 2011 houdende veiligheidsvoorschriften voor kerninstallaties te wijzigen.

De inwerkingtreding van bepaalde vereisten die zijn opgenomen in de wijziging van 19 februari 2020 van het koninklijk besluit van 30 november 2011 houdende veiligheidsvoorschriften voor kerninstallaties is immers gekoppeld aan de periodieke veiligheidsherziening van de reactoren. Het was de bedoeling dat alle acties die uit deze oefening voortvloeien, zodanig worden gepland dat ze vóór de volgende uitbatingsperiode worden geïmplementeerd. Bovendien werd de uitvoering van probabilistische veiligheidsstudies voor ongevallen van externe oorsprong afhankelijk gemaakt van het bestaan van een nieuwe uitbatingsperiode. Voor deze aanpak werd destijds gekozen in afwachting van een mogelijk principebeslissing voor een LTO in 2019-2020, waardoor er voldoende tijd overbleef om de studies en acties uit te voeren.

2. Elementen die moeten worden nageleefd om de nucleaire veiligheid te kunnen waarborgen:

Om de nucleaire veiligheid te kunnen waarborgen is het van essentieel belang dat voor de nieuwe uitbatingsperiode aan de volgende eisen wordt voldaan:

- Goedkeuring van een LTO-dossier met een actieplan in het kader van de 4e periodieke veiligheidsherziening;

SERVICE PUBLIC FEDERAL INTERIEUR

[C – 2022/15330]

3 JUILLET 2022. — Arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 30 novembre 2011 portant prescriptions de sûreté des installations nucléaires

Rapport au Roi

Sire,

J'ai l'honneur de soumettre à la signature de Votre Majesté un arrêté royal visant à compléter l'arrêté royal du 30 novembre 2011 portant prescriptions de sûreté des installations nucléaires, adaptant certaines échéances en vue de la prolongation d'exploitation de certains réacteurs nucléaires de production d'électricité.

1. Introduction

Le plan B du gouvernement pour assurer la sécurité d'approvisionnement énergétique prévoit l'ajustement du calendrier légal de sortie du nucléaire pour une capacité pouvant aller jusqu'à 2 GW, ce qui revient à prolonger l'exploitation des réacteurs nucléaires de Doel 4 et Tihange 3 au-delà de 2025. Afin de permettre sa mise en œuvre, le gouvernement propose de modifier l'arrêté royal du 30 novembre 2011 portant prescriptions de sûreté des installations nucléaires.

En effet, l'entrée en vigueur de certaines exigences reprises dans la modification du 19 février 2020 de l'arrêté royal du 30 novembre 2011 portant prescriptions de sûreté des installations nucléaires est liée à la révision périodique de sûreté des réacteurs. Il était prévu que toutes les actions résultant de cet exercice soient planifiées de manière à être implémentées avant la prochaine période d'exploitation. De plus, la réalisation d'études probabilistes de sûreté pour les accidents d'origine externe a été conditionnée à l'existence d'une nouvelle période d'exploitation. Cette approche avait été retenue à l'époque en prévision d'une éventuelle décision de principe pour un LTO qui serait prise en 2019-2020, ce qui laissait suffisamment de temps pour la réalisation des études et des actions.

2. Eléments à respecter pour pouvoir assurer la sûreté nucléaire :

Pour pouvoir assurer la sûreté nucléaire, il faut absolument que les exigences suivantes soient remplies avant la nouvelle période d'exploitation :

- L'approbation d'un dossier LTO avec plan d'actions dans le cadre de la 4ème révision périodique de la sûreté ;